

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábsos
 petitsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::**

A tisztviselők fizetésrendezése.

A magyar nemzet a rákényszerített ezen irtózatot háborúban olyan erényeket mutatott a világnak, melyekről minden nemzet a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg. Megállította a csatatereken a rá áramlott minden ellenséget. Karjának erejét megérezte az orosz, az olasz. Elsöpörte a föld színéről az orgyilkosok hazáját, Szerbiát és Montenegrót.

A háború kezdetétől a világpolitika azt a meggyőződést fogadta el, hogy a monarchia súlypontja Budapesten van.

S nemcsak a harci erények tündököltek ebben az országban. A magyar nemzet hí fia a háborúval előállott nélkülözéseket férfiasan állották s állják idebenn, megadással türték s türik a szenvedéseket a jobb jövőért, a magyar hazáért, a szent szabadságért.

Példát mutattak ebben a magyar nemzetnek a köztisztviselők.

A háború okozta kolosszális tömegmunkát éjt-napot összetéve dolgozták fel. Éhségüket fojtották el, mert munkájukat, áldozatkészségüket követelte a magyar haza.

És a magyar tisztviselői-kar még eddig fel nem emelte a szavát, hogy munkájának jutalmát lássa. Nem zúgolódott. Nem

vitte ki éhségét a piacra. Nemes megadással várta a jobb időt, a béke korát, amit most már joggal remélhetünk. Hiszen megmutattuk ellenségeinknek, hogy mi a harctereken legyőzhetetlenek vagyunk, hasztalan s céltalan a további vérontás.

De a háború továbbfolytatása ezt az osztályt, a tisztviselői-kart szólásra készítette. Impozánsan, méltósággal jelentkeztek az ország fővárosában, úgy, amint azt tőlük a magyar társadalom joggal elvárta. És kérésükben mennyi az igazság, mennyi a szerény mérséklet! Nem kérnek mást, mint a megélhetést, a létminimum biztosítását maguknak és családjuk számára.

Boldog az a nemzet, mely ily higgadt, megfontolt, munkás, kötelességtudó hivatalnokokkal, tisztviselőkkel rendelkezik.

És bizony tudjuk, hogy a magyar kormány előtt ez a megnyilatkozás nem röpített el nyom nélkül. Ez a kérdés féltő gondját képezi. Hogy a rendezéssel kissé később, ez az okokban leli magyarázatát. A háború molochja felszívja időlegesen az életerőt. De a tisztviselők, hivatalnokok ellátása is a háború lapjára jön s hisszük, hogy erre a tételre is megjön a fedezet.

A kereskedő-, az iparos-osztály, a gazdálkodás minden ága, a gyáripar a háborúval előállott nehéz helyzetet a

nagyobb árakkal egyenlítette ki. Minden rétege a polgári társadalomnak jobb kereseti viszonyok közé jutott. Az értékek megnöttek. A tisztviselők, hivatalnokok felé eddig csak az elismerés pálmája hajladozott. Ez azonban a sok éhező hivatalnok-gyerek száját nem tudta betölteni vajaskenyérkével.

Megélhetést, kenyeret kérnek. A tisztességes ruházódás, lakás megadását, megszerzésének feltételeit. A háborús kölcsön ezen nem segít. Vissza kellene fizetni és csak később éheznek le a törlesztési részleteket. A megélhetéssel arányos fizetést várnak. Ez a várásuk pedig indokolt, jogos, teljesíthető s a magyar sajtó munkásai, mint eddig is, ezentúl is kötelességüknek ismerik, hogy ezen cél elérése előmozdíttassék, megvalósítása biztosíttassék.

A közérdek követeli azt, hogy a közszolgálatot teljesítőket ne nyomja, a megélhetés gondja, hogy annak férfiai, hivatottjai teljes erejükkel, képességükkel, ambíciójukkal, készséggel, örömmel dolgozzanak a köz, az összesség javára, a haza boldogulására.

Ha a háború megadja a boldogulás lehetőségét minden polgári foglalkozási ágnak — az állam kell, hogy megélhetést biztosítson azon munkásainak, kiknek ön-

TÁRCA.

A meghódított Szerbiából.

Írta: gr. *Desasse Ferenc* dr. tanár, polgári biztos.

A LA SERBIE című politikai hetilap, amely szerb föld híján Genfben jelenik meg, 5. és 6. számában cikket közöl, amelyet az eléggé ismert francia uszítólapból, a TEMPS-ből vesz át. A cikk címe: «Szerbia kizsákmányolása Ausztria-Magyarország által», és a gyűlölködő megjegyzések, gyanúsítások csakúgy hemzsegték benne.

De ha nyugodtan tanulmányozzuk a tákolmányt, ha a szerző, Max Hoshiller úr célzatos glosszáit leválasztjuk a cikk gerincéről, észrevesszük, hogy gazdasági tevékenységünknek tulajdonképpen teljes elismeréssel adózik. Felsorolja ugyanis mindazt (és ez nem kevés), amit mi az ország gazdasági forgalmának föllevenítésére tettünk. Nem tételezzük föl a LA SERBIE olvasóiról, hogy komolyan rossz néven vennék tőlünk egy megszállott ország segély-

forrásainak kihasználását. A teljes kihasználáshoz pedig mindenekelőtt jobb és szorgalmasabb munkarendszer kell, mint amilyen eddig Szerbiában dívott. Ha tehát mi a szerb paraszttól fokozott tevékenységet kívántunk és megtanítottuk földjeik helyesebb művelésére, ez csak a magasabb kultúra felé tett lépés volt. Együttal pedig tanúsága erős akaratumknak, mellyel mindent elő akarunk teremteni, ami ellenségeink szégyenletes kiéheztetési tervét megghiúsítja, és ebben aztán nem akadályoztatjuk magunkat a lakosság esetleges «passzív rezisztenciájával».

Az, hogy a földművelésre gondoltunk, már akkor, amikor az ország déli részében még tomboltak a harcok, hogy bizonytalan viszonyaink dacára 1916-ban a megművelhető föld 60 százalékát megműveltük és 1917-ben mindent — sőt még többet — meg akarunk művelni, amit békeidőben szoktak: hát ez bizonyára nem rossz bizonyítvány a SERBIE-től (amely ez adatokat közli). Ugyanakkor maga cáfolja a «depekoráció» szintén fölhozott vádját, mert hiszen állatok

nélkül nem lehet a művelhető terület 42 százalékat télire megművelni és további 20 százalékot szántani a tavaszi vetés alá, mint ez tényleg megtörtént.

Megvallja továbbá a cikk — ha rejtve is, de kétségtelenül —, hogy minden terményt készpénzzel fizetünk, és mert a cikkíró ezt le nem tagadhatja, nekiesik a valutánknak. Mindez azonban nem akadályozta meg azt, hogy az országban ilyesféle közmondás szálljon szájról-szájra: «Pasics alatt szalmán hálunk, Ferenc József alatt pénzen». Igaz, hogy ez csak a sokat becsmért korona, de ezzel aztán olyan jól megfizetünk mindent, hogy a szerb paraszt azelőtt álmában se hitte volna. Azelőtt boldog volt, ha a búza métermázsájáért 12—15 dinárt kapott. 1916-ban a termésértékesítő központ, amelyet a cikk szintén megtámad, 33 koronát fizetett neki ugyanannyi búzáért. Hasonlóan áll a dolog egyéb gabonaneműek, továbbá a tojás, szárnyas, gyapju és más mezőgazdasági termék vásárlásánál. Amellett, hogy jól fizetünk, nem

**CSEMEGÉK, CUKORKÁK
 LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENÓNÉL

**BODEGA
 FŐUTCA : TELEFON
 46. SZ. : 162. SZ.**

tudatos, hűséges munkája nélkül nemcsak zökkenne, de meg is állana az állam gépezete. *Ifj. Bodvay György.*

Hadiemlék-gyűjtemények.

Sokan foglalkoznak ezen nagy háború kisebb vagy nagyobb értékű emlékeinek gyűjtésével, de csak keveseknek lesz alkalmuk ezeket a nagy fáradsággal és pénzáldozattal összehalmozott hadiemlékeket olyképen értékesíteni, hogy ezek az utókornak is, mint ezen nagy idők maradandó tanújelei, hasznára lehessenek.

A cs. és kir. hadügyminisztérium kötelekébe tartozó «tudományos bizottságnak», amelynek az a feladata, hogy ezen háború tapasztalatait, élményeit, a magán- és közéletre való különböző hatásait megörökítse, irodalmi és műemlékeit összegyűjtse, tudományos alapon rendezze és a történelmi kutatás részére hozzáférhetővé tegye, erre is kiterjed a figyelme.

Ezen bizottságnak tudomása van arról, hogy nemcsak katonai intézmények, hanem polgári hatóságok, iskolák, könyvtárak, magánszemélyek stb. is dicséretreméltó buzgalommal foglalkoznak mindennemű a háborúra vonatkozó emléktárgyak gyűjtésével.

Az eperjesi cs. és kir. állomásparancsnokság ezúton kéri mindazokat, akik ilyen a háborúra vonatkozó emlékek, mint: fényképek, újságyjegyzetek, naplók, tábori levelek stb. rendszeres gyűjtésével foglalkoznak, vagy ilyen gyűjteményeket kezelnek, hogy neveiket, illetőleg az intézmények neveit és a gyűjtést képező emléktárgyak mineműségét, továbbá a gyűjtés eddigi terjedelmét vele közölni sziveskedjenek.

vertük föl a csillagokig az élelmiszerek árát, mint azt a «korfui kir. szerb sajtóiroda» állítja. Belgrádban a hús kilója még ma is csak négy koronába kerül, és azonkívül elég mennyiségben van, tehát mindenki, aki húst akar enni, megszerezheti olyan áron, amely a mai viszonyokhoz képest hihetetlenül olcsó. Hogy a fogyasztást a kitarás érdekében hústalan napok beiktatásával és húsjegyek behozatalával mérsékeljük, azt a SERBIE szerb és francia olvasói most már annál könnyebben megértik, mert hiszen az ellenséges országok is áttértek a hústalan napok és a jegyrendszer behozatalára.

Ha a hírhedt «korfui sajtóiroda» 12 koronás belgrádi húsárakról fecseg, akkor ezt jobb tudása ellenére való hazugságnak kell minősítenünk. Főleg megjegyeztünk, hogy a húsárak a vidéken még a négykoronás belgrádi árnál is alacsonyabbak.

A két éven aluli nőstényállatok és az 50 kilogrammon aluli sertések vágási tilalmával biztosítottuk az állatállomány pótlását. Miután az állatszámállás adatai nagyon kedvezőek voltak,

Megjegyezzük, hogy a gyűjtők neveinek összeírása tisztán statisztikai és történelemtudományú célokat szolgál és a tudományos bizottságnak nincs szándéka, hogy bárkinek a gyűjteményét a maga céljaira felhasználja, vagy ezekre bármilyen befolyást gyakoroljon; sőt kilátásba helyezi, hogy a gyűjtők ezen hazafias törekvéseit a lehetőséghez képest hathatósan támogatni fogja.

Az érdekeltek sziveskedjenek erre vonatkozó felvilágosításukat az eperjesi cs. és kir. állomásparancsnoksághoz, lehetőleg e hó 20-ikáig levelező-lapon beküldeni.

Levél a harctérről.*

Suez-front, márc. 30.

Mire soraim megérkeznek, talán senki sem fog már emlékezni a márc. 9-ikén megjelent török hivatalos jelentésre, amelyben Tell-esch-Scheria légi bombázását adják hírül. Véletlenül épp előző nap értem e helységbe — amely a sivatag szélén fekszik s alig áll néhány méhkosárhoz hasonló kőházból, de most katonailag fontos hely — és a következő nap egy nagyszerű és következményeiben érdekes eseményben volt részem.

Tikkasztó meleg délután volt s mindenki a táborban a sátorba vonult, mivel dolgozni ilyenkor a nap heve miatt alig lehet, különben is itt déli 11 órától délután 3 óráig a meleg idő beálltával munkaszünet van, mert a katonák a nagy meleg miatt nem győzik a munkát s az igazi tábori élet csak ezután következik. Munka persze van most bőven, mert az angolok erős támadásai miatt kissé hátrább kellett vonulni s az állások kiéptése most a feladat. A nyugalmat egyszerre a riadó zavarta meg, amelynek hírére mindenki kiszaladt a sátorból s nem tudva mi történt, a riadó oka felől kérdezősködtünk, amelyre egy-néhány bomba volt a felelet, amelyek nem

* Frohmann Béla, kisszebeni földink, aki mint állatorvos a török hadsereghez van beosztva, a Suez-fronton van. Az ő szíveségéből van alkalmunk alábbi érdekes háborús eseményt közölni, amely a Szentföldön játszódott le, hol szintén magyar testvéreink küzdenek — köztük sárosiak is.

megkezdhetjük a kivitel a mögöttes országokba és győzelmes arcvonalainkra anélkül, hogy a gazdag földműves-ország állatállományát megkárosítsanak. A kivitel eredményei — amelyet tulajdon kormányja nem tudott biztosítani neki — ezek töltik meg ma pénzzel a szerb parasztszalmazsákját.

A LA SERBIE szemünkre veti a gyümölcs- és az aszaltgyümölcs termelés fényes szervezetét, és azt a vakmerőségünket is, hogy ezeket az élvezeti cikkeket kórházainkban használjuk fel. Természetesen itt is elhallgatja, hogy a parasztnak a békeidők áraihoz képest négyszeres árakat adunk a gyümölcsért.

Így fest a valóságban a mi «kizsákmányoló módszerünk»!

Hogy ezzel szemben igyekszünk ipari túltermelésünket a megszállott országokban elhelyezni és a közigazgatási költségek egy részét egyedárúciók eladásából fedezzük — mint ahogy azt a szerb kormány is tette —, annyira természetes, hogy ennek elmulasztása büntetni való ostobaság lenne. Csak nem kívánja tőlünk

messze tőlünk a földön robbantak fel. Felséges látvány volt: 18 angol repülő keringett felettünk; csendesen, szinte hangtalanul jöttek, úgy hogy csak későn vették őket észre. Körülbelül 80 bombát dobtak le; tűzértségünk természetesen hatalmas ágyútűzzel fogadta őket és két repülő sikerült is leszedni. A gépek bukfacezve estek árkaik mögé és a két angol repülőtszisz, mielőtt még a gépeket teljesen tönkretették volna, sebesületesen került a fogságba. Másnap ritka foglyaink már útban voltak Jeruzsálem felé, ahol arra kérték a parancsnokot, hogy az keresne módot arra, hogy az angolok küldjenek számukra ruhát, mert azonkívül, ami rajtuk volt, nem volt semmi más. Másnap egy német repülőtszisz jelentkezett, hogy e kérdés megoldását magára vállalja és felszállt egy levéllel, azzal a szándékkal, hogy azt az angol hadállások felett ledobja; a levélben a két angol tiszt kérése volt leírva. Amint az angol állások fölé ért, óriási tüzelés fogadta, amely azonban szerencsére nem tett kárt benne s miután a levelet ledobta, visszatért. Délután már két angol repülő látogatott el hozzánk és levelet dobtak le, amelyben udvariasan bocsánatot kérnek a délelőtti udvariatlan fogadtatásért, amelyben a német repülőtsziszet részesítették, aki pedig békés szándékkal járt náluk és biztosították a törököket, hogy más hasonló esetben korrektebbül fognak eljárni s egyben kérték a hadvezetőséget, hogy más ily esetben előre megállapított jelekkel érintkezessenek. A ruhára vonatkozólag pedig egy helyet állapítottak meg a két hadállás között, ahol a törökök gondosan becsomagolva meg is találták.

KÖZIGAZGATÁS.

Alispáni jelentés.

SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJÁNAK legutóbbi száma közli az alispán negyedévi jelentését, amely az április 16-iki törvényhatósági közgyűlésen kerül tárgyalás alá. A jelentésből a következőket vesszük:

A vármegye közéleti ügyét illetőleg jelenti, hogy az, tekintettel a közszükséglet folyton fokozódó igényeire, általában még túrhetőnek mondható, bár a helyzet az eddigihez ké-

az ántánt, hogy Szerbia szükségletének fedezését neki engedjük át, nem is szólva arról, hogy semmiesetre sem lenne hajlandó a szükséges cikkeket nekünk szállítani.

1916 tavaszán szokatlan szárazság volt, amely erősen csökkentette a termést, mégis elég élelmiszert termeltünk csapataink és a lakosság számára. Igazságos gondolkodás mellett senki sem veheti zokon tőlünk, hogy a lakosság fejenkénti adagját nem szabtuk nagyobbra, mint amilyen a mi polgarainké a mögöttes országokban.

A TEMPS és a SERBIE ferdítései, amelyek olvasói felületességére, vagy talán együgyűségére számítanak, pillanatra sem fognak megállítani utunkban. Továbbra is minden megkívánt komolysággal és nyomatékosan, saját haszna szempontjából is munkára szorítjuk a lakosságot, de nem úgy, ahogy a genfi újság cikke állítja, életének fenyegetésével. Így biztosítjuk a szükséges élelmiszerek termelését, de egyúttal növeljük az ország kiviteli és behozatali képességét is. Üdvösebben szolgáljuk ezzel Szerbia jóvoltát, mint ahogy saját kormányai valaha is tették.

pest ismét súlyosbodó hajtott rekvirálásokról

A lisztellátás tekintetében, hogy az eddigi időkben 34-re kiutalásakor azonban gabonaliszt, a többi képezte s biztosra vesztett lisztkontingens tovább

A legutóbbi, vagy más végrehajtott gabonafelüli eredménnyel járó gyére kivetett 15,000 gennsel szemben 19,200 vetésen felül közel 4000 tonna. Ezen rekvirált majdnem teljes mennyiség

A földművelésügyben 100,000 métermárka rendelt el az elmúlt évben, akkor előreláthatóan a vármegyénk burgonya nem állott.

Az időkben megkezdett 400 kocsi eredményezett következtében a fagy ideig csak körülbelül 2000 tonna tavaszi vetési munkát egyelőre megakasztott, bevégezte után lesz ismét

A cukorellátás tekintetében nem merültek fel szállítványok elindításának is késedelme, az a felelő kielégítést nyújt a cukor alapára folyó koronával emelkedett

Az országos kávékontingens miatt ezen cikkben a Kávéközpont közlése a kávékontingense 1800 tonna ami a vármegye kör lakosságának szükségességét mellett, pótlás gítheti ki.

Tekintettel a csekély helyeken az úgynevezett tatásának megszüntetésére

Tekintettel a kávé mértékben fényűzősége a közéleti szempontra nem adhat okot.

Ugyancsak a legutóbbi követeli a petroleumlakosságban a vármegye métermázsában volt már csak 250, április 15-én engedélyezve; azonban az utolsó hónapokban jutott el hozzánk, mivel a megállapított maximumnáluk kiutalt petroleum

A kereskedelemügyi irata szerint a nyári hónapok egyáltalán nem származnak ismételt hangsúlyos netalán meglévő készlettel menő takarékosan

A szappanszükséglet legutóbb az Olaj- és Zöld meg. A szállítás módja

A „MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”
SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA *

1 KÖNYVECSKÉBEN 60 LAP VAN.

ma
20 fillér.

Minden könyvecskén rajta van e védjegy.

Vége a

A Fischer-féle F
a FISCHER-féle
központi eladás

pest ismét súlyosbodott, ami a szigorúan végrehajtott rekvirálásoknak következménye.

A lisztellátás tekintetében az a változás történt, hogy az eddigi 35 kocsi havi lisztkontingens időközben 34-re apadt, ebből a legutóbbi kiutaláskor azonban már csak 20 kocsi volt gabonaliszt, a többi 14 kocsi tengeriliszt (dara) képezte s biztosra vehető az új termésig a havi lisztkontingens további leszállítása.

A legutóbbi, vagyis f. évi január hó folyamán végrehajtott gabonarekquirálás várakozáson felüli eredménnyel járt, amennyiben a vármegyére kivetett 15,000 mmáza gabonakontingenssel szemben 19,285 mmáza, vagyis a kivetésen felül közel 43 kocsival több rekquirált. Ezen rekquirált gabona beszállítása már majdnem teljes mennyiségében befejezést nyert.

A földművelésügyi miniszter vármegyénkben 100,000 métermáza burgonya rekquirálását rendelte el az elmúlt év végén. Amint az már akkor előrelátható volt, ezen kontingentálás vármegyénk burgonyafeleslegével arányban nem állott.

Az időközben megejtett rekquirálás mintegy 400 kocsi eredményezett. Ebből azonban a tartós tél következtében a fagyás elkerülése okából ez ideig csak körülbelül 200 kocsi került elszállításra. A tavaszi vetési munkák a további beszolgáltatást egyelőre megakasztották s az csakis a vetés bevégezte után lesz ismét folytatható.

A cukorellátás tekintetében komoly nehézségek nem merültek fel. Ha átmenetileg egyes szállítmányok elindításánál történtek és történnék is késedelmek, azonban a szükséglet megfelelő kielégítést nyer. Itt jegyzi meg, hogy a cukor alapára folyó hó 4-ikétől kezdve 25⁵ koronával emelkedett métermázsánként.

Az országos kávékészletek minimális volta miatt ezen cikkben nagy hiány állott elő. A Kávéközpont közlése szerint a vármegye havi kávékontingense 1800 kg.-ban lett megállapítva, ami a vármegye körülbelül 150,000-re tehető lakosságának szükségletét a legnagyobb takarékoság mellett, pótlékok keverésével sem elégeítheti ki.

Tekintettel a csekély készletekre, a nyilvános helyeken az úgynevezett feketekávé kiszolgáltatásának megszüntetése alig lesz elkerülhető.

Tekintettel a kávéfogyasztásnak bizonyos mértékben fényűzőszerű jellegére, ezen hiány a közlélemezés szempontjából aggodalomra nem adhat okot.

Ugyancsak a legnagyobb takarékoságot követeli a petroleumfogyasztás. Míg a téli hónapokban a vármegye havi kontingense 500 métermázsában volt megállapítva, márciusban már csak 250, áprilisra pedig 150 mázsa lett engedélyezve; azonban a kiutalt mennyiségnek az utolsó hónapokban csak egy bizonyos része jutott el hozzánk, mivel a kőolajfinomítógyárak a megállapított maximális áron vonakodnak a náluk kiutalt petroleumot áruba bocsátani.

A kereskedelemügyi miniszter legújabb leirata szerint a nyári hónapok alatt előreláthatólag egyáltalán nem számíthatunk kőolajra, miért is ismételen hangsúlyozza, hogy az egyeseknél netalán meglévő készletekkel a legmesszebbmenő takarékoság ajánlatos.

A szappanszükséglet arányos kielégítésével legutóbb az Olaj- és Zsírpari Központ bízott meg. A szállítás módzatai iránt a tárgyalások

folyamatban vannak, miért is e tekintetben tájékoztatást még nem adhat.

A mezőgazdaságot illetőleg jelenti, hogy az elmúlt negyedévben az időjárás igen változó volt. Amíg január hó elején, sőt az egész hónapban alig voltak nagyobb hidegek s hó nem esett, addig február és március hónapokban szokatlanul nagy hidegek s havazások voltak, amelyek miatt minden gazdasági külső munka szünetelt. Ez a változó s a tavaszt igen késleltető időjárás jelentékeny károkkal járt, mert részben a vetések és burgonyaprizmák elfagytak, részben pedig a tavaszi munkák megkezdése késedelmet szenvedett s így a tavaszi munkaidő igen rövid lesz. Ez pedig a mostani igen szűkös emberi és állati munkaerők mellett csakis kárral s azzal a veszéllyel járhat, hogy kellő időig sok gazda nem lesz képes a legnagyobb buzgóság mellett sem a tavaszi munkákkal elkészülni.

Tavaszi vetőmaghiány az egész vármegyében elsőtörtan mutatkozott s ezen bajon segítenő, a vetőmagszükséglet ellátásával a földművelésügyi miniszter által megbízott miniszteri kirendeltség idejekorán összeíratta a legszükségesebb mennyiséget s a főszolgabírák 3237 mm. árpa-, 403 mm. zab-, 128 mm. tengeri-, 21 mm. köles- és 74 mm. lóherevetőmagot jelentettek be. Ezen mennyiséget azonban a minisztérium egészben nem engedélyezte, mert tekintettel kellett lennie az egész ország vetőmagkészletére és a bejelentett szükségletre s így a kapott vetőmagmennyiség a kértnél közel $\frac{1}{4}$ résszel kevesebb. A burgonyavetőmagnál is mutatkoznak elvétve kisebb hiányok, de remélhető, hogy a máshol mutatkozó feleslegből a vetőmagszükséglet fedezhető lesz.

A közegészségügyi állapot az elmúlt 1916. évben kedvezőtlen volt és az előző évhez képest lényegesen nem változott, mert bár a halálesetek száma csökkent, a születések száma is apadt; a múlt év folyamán kötött 464 házasság (1915-ben 345 és 1914-ben 1146), élve született 2901 és halva 54 gyermek (1915-ben 3469 és halva 66, 1914-ben 6016 és halva 85) és elhalt hét évnél fiatalabb korban 1494, hét évnél idősebb 2226, összesen 3720 egyén (1915-ben 7 éven aluli 1784, hét évnél idősebb 2309, összesen 4093; 1914. évben hét éven aluli 1419 és hét évnél idősebb 2521, összesen 3940), a természetes szaporodás volt minus 819, azaz 819-el kevesebb születés volt, mint halálestet (1915-ben minus 624 s 1914-ben plus 2076).

Százalékokban kifejezve esett 1000 emberre 2⁶ házasság (1915-ben 1⁹, 1914-ben 5⁶⁷), 17² születés (1915-ben 20, 1914-ben 34⁵⁴), 21⁷ halálozás (1915-ben 23⁶ és 1914-ben 22¹⁹), és minus 6 szaporodás (1915-ben minus 3⁶, 1914-ben plus 13¹⁶).

Tekintve azon körülményt, hogy már az 1914-iki év sem volt rendes év, amennyiben az év második felében a háború kitört, ami ugyan a születési viszonyokat még nem befolyásolta, de a halálesetek száma ez év utolsó három hónapjában jóval nagyobb volt, mert a szeptember végén fellépett kolerának számos polgári egyén is esett áldozatul.

A 3720 halálestet közül esett 675 elhalálozás egy éven aluli gyermekre, tehát csecsemőkre, az valamennyi halálestetnek majdnem 20%-át teszi ki és több mint 28%-át a született gyer-

mekeknek; és jóllehet nem áll módunkban, hogy a születések számát emeljük, fontos, hogy törekvésünk arra irányuljon, hogy a nagy gyermekhalandóság csökkentessék.

Épp ily szomorú egészségügyi viszonyok uralkodtak a magyar birodalomban, mert a 21.534,525 lelket számláló országban kötött 1916-ban 68,355 házasság (1915-ben 64,822 és 1914-ben 153,797), élve született 333,551, halva 7445 (1915-ben 481,819, halva 9983 és 1914-ben 746,911 és halva 15,449), és meghalt 7 éven aluli 154,362, hét éven felüli 271,695, összesen 428,057 (1915-ben hét éven aluli 226,811 és hét éven felüli 303,490, összesen 530,301, 1914-ben hét éven aluli 224,260 és hét éven felüli 281,884, összesen 506,144 egyén), a természetes szaporodás volt 1916-ban minus 94,506 (1915-ben minus 48,482 és 1914-ben plus 240,767); százalékokban kifejezve esett ezer emberre 3² házasság (1915-ben 3, 1914-ben 7²), 15⁶ születés (1915-ben 22⁴ és 1914-ben 34⁷) és 20 halálozás (1915-ben 24⁶, 1914-ben 23⁵), a természetes szaporodás volt 1916-ban minus 4⁴ (1915-ben minus 2² és 1914-ben plus 11²).

A hónapokat tekintve a legkedvezőtlenebbek voltak az egészségügyi viszonyok az elmúlt év első három hónapjában, mert ezekben a természetes szaporodás volt minus 12⁷, illetve minus 10 és minus 9⁹, ellenben július és augusztus hónapokban a születések száma valamivel felülmulta a halálozások számát, még pedig volt július hóban a természetes szaporodás +0⁶, illetve +0³.

Hadiárvák. Hősök emléke.

A sárosvármegyei hadiárvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1917. április 10-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg ... K. 37,750-46

Bujanovics Gyuláné főispánné ömélt. útján dr. Both Tamásné Hubayhangversenyjegye megvált címén 7-—

Scsavniczky Imre körjegyző útján: Megye községbeliek adománya .. 10-40

Fekete Béla szolgabíró útján: Bob József budaméri lakos adománya 5-—

Wischin Győző körjegyző felsőmérki petroleumkiosztás feleslege címén 9-—

Fekete Béla szolgabíró útján: Sztraka János és társai erdőcskei lakosok adományai .. 30-—

A ladomérmezői körjegyző gyűjtése 24-88

Szlabey Mátyás bártfai ág. h. ev. lelkész gyűjtése Erdővágása községben .. 20-—

Bujanovics Gyuláné főispánné ömélt. útján Ilkovicz Adolf szedikerti lakos adománya .. 100-—

Kir. tanfelügy. útján: Hegedűs Margit aranypataki ág. h. ev. tanítónő gyűjt. 5-66

Fekete Béla szolgabíró útján: Merkovszki András sárosbogyáni lakos adománya .. 20-—

A ladomérmezői körjegyző gyűjtése 43-30

Herz Artur palonczai lakos .. 20-—

Wischin Győző sárosbogyáni körjz. gyűjtése .. 67-76

Mandl Henrik körjegyző útján Jakob András lemesi lakos .. 10-—

Összesen: K. 38,123-46

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkésztségükért és sikeres fáradozásukért — a hadiárvák nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1917. április 10. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k., Sárosvárm. árvaszékeknek elnöke.

Vége a kávéhiánynak!!

A Fischer-féle Folyékony pótkávé kapható nagyban a FISCHER-féle FOLYÉKONY PÓTKÁVÉ R.-T. központi eladási irodájában: Budapest, I., Átlós-út 22-24-26-28.

Fischer-féle pótkávé

és édesítse meg egy kocka cukorral. Kitünő ízű, tápláló reggelihez jut és a cukorral is takarékoskodott. ::

Telefon: 10-22.

Kicsinyben minden jobb fűszerkereskedésben. ::

Az eperjesi hadiárvak alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

Nagy Lajos, I. honv. nehéz-tarackos tüzérezred tisztihelyettese a harcsterről 30 koronát küldött a rendőrkapitánynak.

A Nagysárosi Múmalom a városi házi-pénztár útján 1000 koronát adott.

Régebbi gyűjtésünk 20017-82

A gyűjtés eredménye tehát 1917.

április 14-ikén 21047-82

b) az EPERJESI LAPOK útján:

Kompanyik István Boroszlórról 23 koronát küldött be, mint a maga s a nép adományát.

Midőn ez adományokért az árva nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesszívű, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azoknak árváiról, akik értünk is meghaltak, méltóan gondoskodhassunk.

Adományokat úgy a városi pénztár, mint az EPERJESI LAPOK szerkesztősége készséggel elfogad és e helyen nyugtáz.

Eperjes, 1917. április 14.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi hősök emlékére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

A gyűjtés eredménye

1917. április 14-ikéig .. 43,789 kor. 14 fill.

b) az EPERJESI LAPOK útján:

Laposi evang. egyház .. 33 kor. 71 fill.

Eperjes, 1917. április 14.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

SZÉCHENYI-KÖR.

Új alapító-tagok. Körünknek szeretve tisztelt elnöke, báró *Ghullány Imre* v. b. t. t. önmagméltsága helyeslő és pártfogolni óhajtván a Széchenyi-kör alapítókéjének emelésére irányuló akciót, eddigi 200 koronányi alapítótagsági díját 400 kor.-val 600 koronára emelte. E nagylelkű cselekedete is mutatja azt az őszinte szeretetet, jóakaratot, amellyel önmagméltsága Körünk iránt mindenkor viseltetett s amellyel oly végtelen hálára kötelezte le a Széchenyi-kört. Új alapító-tagokul léptek be Körünkbe: báró *Ghullány Sándor* és ifj. *Ghullány Imre* 300—300 koronával. A nagylelkű adományokért hálás köszönetet mond a *Kör elnöksége*.

Zeneiskolai hangverseny. Az Eperjesi Széchenyi-kör államilag segélyezett zeneiskolája április 22-ikén, vasárnap d. u. 3 órakor a városi Vigadó nagytermében növendékeivel hangversenyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget a zeneiskola igazgatósága tisztelettel meghívja. Szabad bemenet. Belépődíj nincs.

HIREK.

Az elemek harca.

Van a természetben valami, ami kiegyenlít, ami a háború véres differenciáit harmónikusá teszi; van, ami a halált okádó tűzfergetegben is megnyugtatja a lelkeket.

A tél beborította fehér fátyolával a mezők zöld mohát; a nagy fehérség, melybe csak olykor rajzolódott be éles, véres vonással forró, piros vér, mely letakarta és pihentette a tusákban elfáradt, új küzdelmekre váró harcos népet, téli álmát elhagyni készül. A nap kibontja csillogó, arany szárnyait és készül a nagy, végső leszámolásra, küzdelemre a fehér óriással.

Párját ritkító küzdelem. A fehér lepel, védett állásban védelemre készül. Vad összecsapás. Titánok harca. A föld lakói lélegzetfojtva figyelnek fel. A pokol minden ördöge a porondra lép. Sűvölt keresztül-kasul az örvénylő orkán, belekapaszkodik a tüzes nap szárnyas kerekébe, meg-megállítja, elfordítja, nagy fehér hópehelygolyókat áraszt szét, melyek kiapadhatlan tar-

solyának ékes fegyverei, a földi fegyverekkel szemben védelmet nyújt a földi fegyvereknek, gátat vet az elemek és fegyverek tűzsugari terjedésének.

Belekapaszkodik az aranyos küllőkbe, vergődik, kínlódik. De a küzdelem nem tart soká. Az óriás ellankad. Elbágyasztja a Nap melege. Lankadtan, kimerülten dől a porondra, meg-megremeg fáradt tagja. Kidől.

Felzúg a győzelem orgonája. A Nap áldólag terjeszti szét arany szárnyait: «Elhoztam nektek, földi szenvedők, szívem jótékony melegét, felétek varázsolom a tavaszi színek illatos pompáját, enyhülést, vigaszt fásult lelketeknek, enyhülést, békét a betegeknek.»

A haldokló óriás felriad, felvonaglik. Zokog, sír a szava, lihegve szól: «A földi mesgyék harcos szenvedőit letakartam fehér fátyolommal én, megvédtem őket a földi pokol kínjaitól, elhallgattattam és megbénítottam az én fegyveremmel az orvul támadókat, a békét és csendet én teremtem meg. Pihent a halálaratás. Fenik már a nagy kaszát. Föld fegyveres lakói, harcos fiaim, legyen veletek irgalmas az Isten!»

Elpihent a Tél. A nagy pihenésnek vége. Felébred a Föld téli álmából. A Tél hidege megmelegítette a sötét árok tűzénél gondolatban hazajáró lelkeket, a Nap melege elhamvasztja a szívek tüzeit, fagyos, kemény lesz ott belül minden. A hideg, tüzes acél újból egymásnak ront... Nagy robajjal egymásnak indul a mindenség... Dr. G. B.

A sárosvármegyei hadiemlék- és múkiállítás, mely máj. 2 ikán az eperjesi püspöki palotában nyílik meg, anyaggyűjtése már megkezdődött. A kiállítási iroda mindennap d. u. 2 és 5 óra között nyitva. A rendező-bizottság ismételten kéri a kiállítókat, sziveskedjenek a kiállítani szándékolt tárgyakat ezen időpontban átadni. Nagyobb tárgyakért a bizottság a maga embereit küldi a kiállítókhöz. — Itt említjük meg, hogy *Szinyei Merse* Pál mester legújabb remeke már megérkezett.

Kitüntetés. Dr. *Grün* Bertalan eperjesi ügyvédet, a cs. és kir. 67-ik gyalogezred önkéntes szakaszvezetőjét — aki a belgrádi kormányzóságnál teljesít szolgálatot — a háborúban teljesített kiváló szolgálatai elismerésül, a hadvezetőség a vitézségi érem szalagján viselhető vas érdemkeresztel tüntette ki.

Húsvéti ájtatosság. Nagypénteken este 6 órakor a róm. kath. főtemplomban a vegyeskar Zangl és Führer «Krisztus szenvedése s halála» című oratoriumtá adta elő *Hemerka* Gyula egyházi karnagy vezetésével. Az első szám Jeschek Gusztáv 66. gy.-e. karmester hegedűszólója volt, melyet nagy művészettel adott elő. A harmadik s hatodik szám *Moyzes* Miklósné szólója. Csodás szép hangja s pompás előadása az áhítatos közönséget áhítatában felemelte. Az ötödik szám *Berkő* Pál csodaszép Áriája, amelyet gyönyörű, csengő, kellemes tenor hangon adott elő. A második b) szám s a 7. szám *Hemerka* Gyula karnagy, zenetanár bariton-szólója volt. Gyönyörű, kellemes, szép meleg bariton hangja különösen a «Beteljesült»-et oly hűen interpretálta, hogy mély nyomokat hagyott a hallgatóság lelkében. A II., IV., VI., VIII. számot az egyházi vegyeskar adta elő oly precíz betanulással, hogy a legkisebb nüanszokat is teljesen kidomborították, amit ritkán hallottunk. A sikerült Oratorium *Hemerka* Gyula egyházi karnagy nemcsak művészi és karnagyai rátermettségét ragyogtatta, hanem kiváló szervezőképességét, hogy olyan precízen s biztosan tudja a karokat vezetni, amely igazán mesteri kézre s nagy zenei tudásra vall. A karban szereplő hölgyek és urak:

Czabaly Manya, *Janicsek* Manya, *Körtvélyessy* Erzs, *Körtvélyessy* Irén, *Köszeghy* Piri, *Lihán* Zseni, *Lavotha* Évi, *Moyzes* Miklósné, *Nitschéné*, *Pálesch* Baba, *Urbán* Eszti, *Bulissa* János, *Berkő* Pál, *Hanusovszky* Imre, *Petz* Károly, *Mittermann* István megérdemlik, hogy a legnagyobb elismerés hangján emlékezzünk meg róluk. Húsvétvasárnap és -hétfőn: *Gruber* A-moll miséjét s offertoriumra *Gruber*: «Terra tremuit»-jét adta elő a vegyeskar. Az orgonánál *Moyzes* Miklós képezdei zenetanár játszott s a vegyeskart *Hemerka* Gyula egyházi karnagy vezette.

A bíróság köréből. Az igazságügyminiszter dr. *Fenyé* Zoltán kisszebeni járásbírósi albrót az eperjesi kir. törvényszékhez helyezte át, dr. *Gamauf* István szepsii járásbírósi jegyzőt a szatmári kir. járásbíróshoz albróvá és dr. *Demeter* Lénárd miskolci bírósági joggyakornokot az eperjesi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

A katonai rendőrség parancsnoka *Grámer* Nándor tüzér-őrnagy lett. Helyettese *Rigó* Zoltán tüzér-főhadnagy.

Halálozás. *Verbőcsi* József nyug. városi pénztári tiszt április 11-ikén, életének 64-ik évében, hosszas szenvedés után Eperjesen meghalt. Temetése a legnagyobb részvét mellett április 13-ikán d. u. 3 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint ment végbe.

Népkonyha-megnyitás. Az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhája április 18-ikával június 1-jéig újból megnyílik. A rendőrfőkapitány a népkonyha részére egy-két hordó káposztát kér ezúton.

Hazahozták Balogh százados tetemét. *Almás* *Balogh* József, a m. kir. 3. honvéd tábori ágyúezred vitéz századosa 1916. év október hó 23-ikán a románok elleni küzdelemben hősi halált halt. Hült tetemét most hazahozta a családja. Április hó 7-ikén exhumálta az eperjesi Mátrai-cég a csikszeredai hősök temetőjében, hol a temető keresztje tövében bajtársai helyezték el annakidején ideiglenes sírba. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint a legnagyobb részvét mellett, nagy katonai pompával a temetői kápolnából ment végbe.

A nickel 20-filléresek forgalomból való kivonása. A nickel húszfilléreseket az állampénztár már csak e hó 30-ikáig fogadja el. Mindenki tehát érdekében cselekszik, ha azokat idején beváltja az állampénztárban.

«A Társaság.» *Dobay* István lapjának húsvéti száma gazdag és érdekes tartalommal és gyönyörű képekkel jelent meg. Novellát *Herczeg* Ferenc és *Lakatos* László írtak az ünnepi számba, a tengeralattjárókról *Vézi* Margit adott mesteri tollal megírt szép cikket. A telivér- és félvér-sportról *Nemeshegyi* Oszkár mond érdekes dolgokat. Nagyon szép *Endrődi* Béla húsvéti verse és *Gyóni* Géza és *Angyal* Emil költeményei. A vezetőcikket «Noé galambja» címmel *Körmendy* Viktor írta. Divatlevél, a tavaszi tárlatról szóló karcolat és egyéb aktuális apróságok egészítik ki a szép szám tartalmát. A TÁRSASÁG előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18.

Kabaré Bártfafürdőben. A Bártfafürdőben üdülő katonatisztek, szeretett parancsnokuk *Kraumann* Ede ezredes tiszteletére, akit városunkban mindenki ismer — hisz hosszú éveken át teljesített szolgálatot és egy ideig a 67-eseknek volt parancsnoka —, e hó 12-én rendkívül sikerült kabarét rendeztek, amelynek tekintélyes jövedelmét a hőseink sírjait gondozó bizottság rendelkezésére bocsátották.

Szabadság. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Köhler* József tótsóvári áll. el. iskolai igazgatótanító részére a folyó tanév végéig terjedő folytatólagos szabadságot engedélyezett.

A Sáro
hi
:: elf

Adomány
pénztár 150 k
állami faipari sz
ruházatra. A ne
meleg köszönet

Az Eperje
hétfőn délután
Beszkid Antal
mellett. A köz
merítő jelentés
igazgatósági tag
sul vette, egyhá
adásokat s ügy
ügyelő-bizottság
kifejezése melle
névértékű részv
hangú választás
tagul Csontó Já
Guidó és Oszva
Roskoványi Mik
bizottságba elnö
Dessewffy Pál,
választatott meg
tékony célra 50
igazgatóság azut
Múmalomirodave

A bevonul
megye alispánjál
zett a honvédel
rossz időjárásí vis
munkákra, az 5
temet akként m
évi születésű ma
népfőlkélok bevo
tom. Az 5656. s
népfőlkélok bevo
ben marad. A jár
ellenőrizték, vajj
kiknek bevonulá
tam, mezőgazdas
sabban végzik-e.
illetőleg városbar
dobszó stb. útjár

Köszönetny
pádné úrnő 20 k
és neje 40 korot
egylet népkonyhá
hálásan köszöni

Szukuray M
áll iskola kiváló ig
alkalmából a teme
hangú óhajaképen
ten egy alap gyűj
kamatai az eperjes
itteni megyebeli t
használtatni. Az e
alaphoz ezúttal 4
Kereskedők Takar
a megyebeli tanító
képen hozzá átutalt
címén a várm kir.
193 kor. 50 fillérm
tatásul közöljük n
szövetkezet által k
sárosvármegyei tan
és a többi, vagyis
elesett magyar tanít
alapja javára fordít
Iskola bezárá
miatt. Vármegyer
iskolát, magában a
betegségi eset miatt

A Sárosvármegyei Hadiemlék- és Múkiállítás KATALOGUSA részére

hirdetéseket

:: elfogad lapunk kiadóhivatala.

Egész oldal 100 kor.

Fél oldal 50 kor.

Adomány. A Sárosvármegyei Takarékpénztár 150 koronát adott az eperjesi m. kir. állami faipari szakiskola szegénysorsú tanulóinak ruházatra. A nemeslelkű adományért ezúton is meleg köszönetet mond a szakiskola igazgatósága.

Az Eperjesi Fogyasztási Szövetkezet hétfőn délután tartotta rendes évi közgyűlését **Beszkid** Antal országgyűlési képviselő elnöke mellett. A közgyűlés az üzleti évről szóló kimérítő jelentést, melyet **Hanusovszky** Imre igazgatósági tag ismertetett, helyeslőleg tudomásul vette, egyhangúlag jóváhagyta a zárószámadásokat s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt, köszönetének kifejezése mellett megadta. Az osztalék 20 kor. névértékű részvény után 3 kor. 50 fill. Egyhangú választás útján az igazgatóságba rendes tagul **Csontó János**, **Hanusovszky Imre**, **Janek Guidó** és **Oszwald Béla**, póttagul **Dobay Árpád**, **Roskoványi Miklós** és **Rovó Gyula**, a felügyelő-bizottságba elnökül **Zaborovszky Béla**, tagjaul **Dessewffy Pál**, **Karsay Ernő** és **Mikó Imre** választott meg. A közgyűlés különböző jótékony célra 500 koronát adományozott. Az igazgatóság azután **Oszwald Bélát**, a Nagysárosi Múmalom irodavezetőjét választotta meg elnökül.

A bevonulás elhalasztása. Sárosvármegye alispánjához a következő sürgöny érkezett a honvédelmi minisztertől: Tekintettel a rossz időjárási viszonyok folytán elmaradt tavaszi munkákra, az 5656/18. eln. számú rendeletet akként módosítom, hogy az 1872—1886. évi születésű magyar, illetve osztrák állampolgár népfölkelők bevonulását május 14-ikéig elhalasztom. Az 5656. számú rendelettel behívott többi népfölkelők bevonulása április 16-ikára érvényben marad. A járási tisztviselők a legszigorúbban ellenőrizték, vajjon azon mezőgazda népfölkelők, kiknek bevonulását május 14-ikéig elhalasztottam, mezőgazdasági munkáikat a legszorgalmasabban végzik-e. Jelen táviratom a megyében, illetőleg városban a szokásos módon, hírlapok, dobszó stb. útján azonnal közhírré teendő.

Köszönetnyilvánítás. Özv. **Lakner** Árpádné úrnő 20 koronát, dr. **Maléter** István úr és neje 40 koronát adományoztak az Izr. Nőegylet népkonyhájának. A kegyes adományokat hálással köszöni az elnökség.

Szukuray Manó-féle alap. A kisszebeni áll iskola kiváló igazgató-tanítójának elhalálása alkalmából a temetésen jelen volt kartársak egyhangú óhajaképen a megboldogult nevéhez fűzött egy alap gyűjtése van folyamatban, melynek kamatai az eperjesi Tanítók Házában elhelyezett itteni megyebeli tanítók fiai javára fognak felhasználni. Az e célra eddig rendelkezésre álló alaphoz ezúttal 40 kor. csatoltatott az Aradi Kereskedők Takarékpénztár és Hitelszövetkezete által a megyebeli tanítók részéről ötödik hadikölcsönként hozzáátutalt törlesztéses jegyzések jutaléka címén a várm. kir. tanfelügyelőséghez beküldött 193 kor. 50 fillérvényi összegből. Világos tájékoztatásul közöljük még, hogy az említett Hitelszövetkezet által küldött összegből ezenkívül a sárosvármegyei tanítói hadiárvaik javára 50 kor. és a többi, vagyis 103 kor. 50 fill. a hadban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái országos alapja javára fordítottatott.

Iskola bezáratása járványos betegség miatt. Vármegyénk alispánja a böklii r. kath. el. iskolát, magában a tanodában felmerült vörhenybetegség miatt a szükséges időre bezáratta.

Körmönfont árdragítás. Saly Győző egy rendkívül körmönfont árdragítóval bánt el méltóan e héten. **Rosenwasser** Leó eperjesi rövidárú-kereskedőt egy havi elzárásra és 600 korona pénzbírságra ítélte el. **Rosenwasser** ugyanis a legkörmönfontabb módon hajtotta fel a hetipiacokon a baromfi árát. Korán reggel mindjárt az első elárúsítónak magas árakat ígért csak azért, hogy a vevőközönség meg ne vegye a túldrága baromfit. Az árakat így minden alkalommal felhajtotta, mert a piacra jövők mihamar megtudták, hogy milyen árakat ígért **Rosenwasser**. A túl magas árak miatt sok baromfi természetesen el nem kelt, s délfelé a piacon feltűnt **Rosenwasser** alakja, akinek természetesen kínálták már a baromfit az ígért áron. Ő meg is vette mindig természetesen — féláron, — mert nem volt már vevő a piacon. Ily módon igen szép keresethez jutott. Most elvette méltó büntetését.

Nyilvános nyugtázás. Az eperjesi m. kir. áll. el. népiskolai tanítónőképző-intézetben megtartott jótékony célú hangverseny alkalmával dr. **Rosenberg** Mór 10 koronát juttatott a jótékony célra, mely összegért hálás köszönetet mond az intézet igazgatósága.

A «Pesti Hirlap», a magyar demokrácia kedvelt lapja, a szavazati jog kiterjesztésének buzgó agitátora, a folyó év első negyedének letelte alkalmából előfizetésre hívja fel az olvasóközönséget. A PESTI HIRLAP a papirhiány okozta terjedelembeli korlátozás mellett is a legváltozatosabb tartalmú napilap, melynek előfizetői különféle kedvezményekben is részesülnek az év folyamán. A DIVATSZALONT, ÉRDEKES UJSÁGOT és KÉPES UJSÁGOT kedvezményes áron rendelhetik meg és ajándékul kapják meg minden évben a PESTI HIRLAP Naptárát. A PESTI HIRLAP tartalmassága és közleményeinek elsőrendűsége mellett szól az a körülmény is, hogy most egyszerre közöl három eredeti regényt: **Gárdonyi Gézától**, **Szomaházy Istvántól** és **Lux Terkától**. Erre bizony nincs példa a magyar hírlapirodalomban. Az új előfizetők megkapják a regények eddig megjelent folytatásait. A PESTI HIRLAP előfizetési ára egy óra 3 kor. 30 f., ápr.—júniusi negyedévre 9 kor. 50 f., félévre 19 kor., egész évre 38 kor. Az ÉRDEKES UJSÁGGAL együtt 1/4 évre 14 kor. 50 f., a KÉPES UJSÁGGAL együtt 1/4 évre 13 kor., a DIVATSZALONNAL együtt 1/4 évre 13 kor. Előfizetéseket elfogad **Kösch Árpád** cég könyvnyomdája.

Jótékony célú előadás Bártfán. Az Országos Vöröskereszt-Egylet bártfai járási fiókjá április 9-ikén, húsvét másodnapján rendkívül sikerült kabaré estélyt rendezett **Bártfán** a városháza nagytermében. Az előadás, melyet özv. **Tahy** Istvánné, a Vöröskereszt-Egylet bártfai járási fiókjának elnöknője és társelnőke, **Szakmáry Géza** főszolgabíró rendeztek meg, 620 korona tiszta jövedelmet hozott a nemes célnak. **Szutórisz Lenkét**, **Orosz Gizit**, **Papp Margitot**, **Kontschek Ellát**, **Czigány Ellát**, **Divald Boriskát**, **Bartsch Editet** és **Homolka Lidát**, az előadás női szereplőit, valamint a férfi szereplőket: **Löcherer Tamást**, **Krajcsovich Gedeont**, **Kozárszki Szeverint** és **Zoltánt** a nagyszámú közönség melegen ünnepelte.

A vakok jóltevője. Névtelen jóltevő a vakok eperjesi intézetét 50 korona adományban részesítette. Ezen nemesszívű támogatásért úgy az intézet vak növendékei, valamint az igazgatóság hálás köszönetüket fejezik ki.

Felvétel az eperjesi állami tanítónőképző-intézetbe. Az eperjesi tanítónőképző-intézetben az 1917—1918. tanévre a következő helyek töltetnek be:

	I.	II.	III.	IV.	Össz.
Ingyenes bennlakó-hely	4,	11,	12,	12=	39
Féldíjas bennlakó-hely	3,	12,	9,	12=	36
Egészdíjas bennlakó-hely	4,	2,	6,	4=	16
Kézipénzsegélyes bejáró	6,	5,	2,	2=	15
Segély nélküli bejáró-hely	18,	5,	6,	5=	34
Összesen:	35,	35,	35,	35=	140

A II., III., IV. osztály kedvezményeit elsősorban az intézetnek jelenlegi növendékei nyerhetik el. A felvétel feltételeit az érdeklődők az igazgatóságnál megtudhatják.

A madarak és fák napja az iskolákban. Az Országos Állatvédő Egyesület az idén a tanítási év bizonytalanságára való tekintettel a szokott időnél valamivel korábban adta ki körleveleit a madarak és fák napja, az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga és az ezekről szóló iskolai jelentések beküldése tárgyában az egyházi főhatóságokhoz, a közigazgatási bizottságokhoz, kir. tanfelügyelőségekhez és a szövetséges egyesületekhez. A madár- és gyümölcsfapusztításról beérkező panaszok arra indították az elnökséget, hogy hangsúlyozva kérje e nevelőoktatásnak az ismétlő-, felső elemi és polgári iskolákra való kiterjesztését. A középiskolák igazgatóit is felkérte az egyesület az állat- és növényvédelem felkarolására, valamint intézkedés végett a főigazgatókat is megkereste e körlevél csatolásával. Valamennyi körlevelet bemutatta az elnökség a vall.- és közokt.-u. minisztériumnak.

A harctéri katonák otthonára ezideig a következő adományok érkeztek hozzám: özv. **Venetianer Miksáné** 10 kor., **Weisz Hermann** 20 kor., **Ágoston Károly** 10 kor., **Nagysárosi Múmalom** 100 kor.;

Szinyei Merse István könyvadománya:
Jókai Mór műv. nemzeti díszkiadásából 94 köt.,
 «A magyar remekírók» műv. díszköt. 30 köt.,
Mikszáth Kálmán össz. művei kötetlen 20 drb.,
Mikszáth-féle Almanach 7 évf. 7 köt. péld.,
MAGYAR FIGYELŐ 6 teljes évf. 9 köt. és 90 füz.,
BUDAPESTI SZEMLE 2 évf. 433—456-ig, 24 füz.,
Tolnai Világtörténelem 10 kötet,
 «Kelet csodái» 1 album,
 «Séta a világ körül» 1 album,
 «A községi közigazgatás kézikönyve», **Dobozy**,
 2 kötet és 1 függelék füzve,
 A honfoglalás története 1 kötet,
 «Magyarország vármegyéi» műből 4 kötet,
Herczeg Ferenc: «Szerelem szárnyán», album,
 Az Ujság Albuma,
 «A háztartás kézikönyve» 1 kötet,
Oswald: «Der Vorsteh-Hund» 1 kötet,
Jókai Mór «Régi kép», tót ford. 1 kötet,
 «Novellen Flora» 1 kötet,
Marcel Prevost Pariseriuma, 1 kötet,
Csengey G.: «Don Quichotte» 1 kötet,
József főherceg élete 1 kötet,
Velics Antal: «Über die Mnemotechnik der Zukunft» 1 kötet,
 1 sakk-tábla benne az összes figurákkal, összesen 1500 korona értékben.

Theisz Géza adománya:
 Egyetememes Regénytár 14 köt. 60 kor. értékben.
 Ezen adományokért fogadják a nemesen érző adományozók őszinte hálás köszönetemet. Eperjes, 1917. április 14. **Faragó József**, polgármester.

Engedélyezés. Vármegyénk kir. tanfelügyelője a héthársi áll. óvoda alak munkáihoz szükséges anyagok beszerzésére az óvoda pénztári feleslege terhére 60 koronát engedélyezett.

MOZIÉRDEKESSEGEK.

Rovatvezető: *Figyelő.*

A Somme-menti ütközet. Kit ne fogna el a kíváncsiság, hogy szemtől-szembe láthassa a Somme-offenzíva alkalmával lefolyt küzdelmet. Erre, úgy gondoljuk, igen könnyen felelhetünk meg: *mindenki kívánja ezt a szomorú tragédiát látni.* Igaz, eddig már nagyon sok harctéri felvételen volt részünk, de ezek mind csak szelíd dolgok ahhoz képest, amit a Somme-menti ütközetben látunk. Több német lap meg is írta annak idején, hogy botorság volt a német hadvezetőségtől ezt a filmet a népek bemutatni, de egyúttal okos dolog is, mert így nemcsak a filmen, de azok lelkében is megörökítette a német hősiesség tudatát, akik itthon maradtak, hogy így a francia harctér borzalmissága mindenképpen letagadhatatlan legyen a történelem részére.

A Somme-menti ütközetnek még az az érdekessége is megvan, hogy ez a harctéri filmkolosszus bizonyos példányszámban került csak forgalomba. Így Magyarországon is csak kettő van, amelyek egyikét sikerült nagy utánjárásal az *Uránia*-nak megszerezni. Bemutatása a filmnek ma: *szombaton 1/2, 6, 7 és 1/2, 9 órákor, vasárnap 3, 5, 7 és 1/2, 9 órákor* lesz.

Henny Porten kedden imét szerepel az *Uránia* műsorán. A kiváló művésznőt most egy rendkívül nagyhatású drámában fogjuk viszontlátni.

Maria Carmi-nak kétségkívül a legnagyobb alakításainak egyikét fogja az *Uránia* bemutatni «A bánat ösvénye» cím alatt.

A harmadik mozi, mint tudjuk, a Színház-Mozgó címet kapja, és kapuit már a közeli napokban megnyitja. Ugyanis a munkálatok már befejezéshez közelednek és már eddig is tömeges jegyelőjegyzés történt.

KÖZGAZDASÁG.

Konyhakert.

A következő héten, ha az időjárás engedi, most már az elültetett rózsaburgonyán kívül elültethetjük a *kései burgonyát* is. Ennek az ízletes, részben a kenyeret és húst is pótló élelmicikknek előállítására kell, hogy a jelen nehéz helyzetben különös gondot fordítsunk. Ne reménykedjünk abban, hogy azt a piacon is majd beszerezhetjük; természetesen annyira egyszerű, hogy azt bárki könnyen, minden előzetes gyakorlat nélkül megteheti. Ültessünk be minden legcsekélyebb kiterjedésű, más zöldségféle termesztésére is alkalmatlan terület burgonyával. Ezt a burgonyát is úgy ültetjük, mint a korai rózsaburgonyát: egymástól 35–45 cm. távolságra levő sorokba, az egyes fészkekbe egy nagyobb, vagy két kisebb burgonyát téve. Akinek nagy, vetésre alkalmatlan burgonyája van, azt darabolja fel, de ez esetben arra kell vigyáznunk, hogy a burgonyarészen levő csíraszem mindig felfelé legyen, mert a fordítva, metszlapjával felfelé fordított burgonya csírája a földből nehezen bújik elő, sőt nedvesebb időjárás esetén el is rothad.

A folyó hó végével a *tők* ültetésére is rákerül a sor, miért is célszerű azoknak fészket már most elkészíteni; a fészkek egymástól 60–70 cm. távolságra készítenők úgy, hogy a földet két ásonyomnyira kiemeljük, érett porhanyós trágyával jól elkeverjük s a trágyával kevert földet újból a fészkekbe helyezzük. Minthogy a tők erősen trágyázott talajt kíván, hogy szép gyümölcsünk legyen, különös gondot kell fordítanunk a jó trágyázásra és a föld porhanyítására.

Elvethetjük a *nyári retek* magját is, ezt egymástól 20–25 cm. szélességben levő sorokba vetjük. Ha a mag kikelt, a sorokat megritkítjuk olyképen, hogy a növények egymástól 8–10 cm.-nyire legyenek; a nyári retek almanagyságára kifejlődik, ezért szükséges a növények ily módon való ritkítása.

Tartsuk tisztán konyhakertünket, mert a gyom- vagy gazzal benőtt kertben a növény korcs marad.

Aktuális közgazdasági hírek.

Iparvállalatok szénbányavásárlásai.

A szénkartellek hatalmaskodása ellen az iparvállalatok is követni kezdik azt a példát, amit a legnagyobb szénfogyasztók: a vasutak és a hajósvállalatok saját szénbányák szerzésével évtizedek óta nyújtottak. Ausztriában a Poldikohó-, nálunk a Lipták-gyárról, a közúti vasútról, a Weisz Manfréd-cégről vannak ilyen hírek forgalomban. Bizony kézenfekvő is, hogy amint az élelmicikk fogyasztói az évente immár sok száz milliót forgalmazó «Hangya» meg «máv. konzum», a gyári munkások «általános fogyasztási szövetkezete», a köztisztviselők fogyasztási szövetkezete, a «keresztény fogyasztási szövetkezet» még Budapesten és a Balatonnál a «Ház-tartás» fogyasztási szövetkezete című vállalatokba tömörültek, úgy az iparvállalatok is függetleníthetik magukat, ha ekként összeállva saját bányát szereznek. Segíts magadon s megsegít az Isten, mondja a régi közmondás.

Kőolajmonopolium Lengyelországnak. A kőolajkereskedelmet egészen a katonai hatóság vette a kezébe Lengyelországban. A kincstárnak és a katonaságnak szükséges kőolajat saját kezelésében szállítja a katonai kormányzóság. A magánfogyasztók részére az árakat megszüntették. A finomító 70 fillérjével szállítja el; saját hordójában 58 fillérért kapja a vevő; tartánykocsiban 55 fillérért. Az árusítás engedélyezéshez van kötve, amelyet albérletbe adni nem szabad.

Kedvezmények Németországnak Bulgáriától. Felfüggesztik a kiviteli tilalmakat Bulgáriában a Németországba menő árukra. S hogy ez aztán fel ne szöktesse az árakat, maga a kormány veszi kezébe az egész kiviteli irányítást.

Minden kalács Bulgáriában. Mert hát betiltották az egész országban a finom fehér- liszt őrését. Minálunk mit teszen a szegény ember, ha elfogyott a kenyérjegye s nem tud kenyérhez jutni? Eszik kalácsot. Belehalni azonban egyik se hal bele. Se a bolgár az ő kalács-talanságába, se a magyar az ő kenyérpótló kalácsába. De ne is haljon!

Felelős szerkesztő: *Dvortsák Győző.* Kiadótulajdonosok: *Koós Ernő és Frigyes.*

NYILTTÉR.

Mindazon barátainak és ismerőseimnek, kik szeretett felejthetetlen feleségem elvesztése alkalmából részvételükkel felkeresték, hozzátartozóim nevében is ezúton mondok hálás köszönetet.

ID. FILLIETTE JÁNOS
és családja.

Jóérzésű, betegápolásban némileg jártas nőt

keres idősebb, egyedülálló házaspár
házvezetőnőnek.

Közelebbi feltételek Bethlen Gábor-utca
12. sz. alatt tudhatók meg.

Lakatosműhely

bérbeadó ■■■
szerszámmal együtt.

Tudakozódni lehet a tulajdonosnénál:
Girgásch Ödönné, Kisszeben.

Gyermektelen házaspár (tanár)

május 1-jére, esetleg aug. 1-jére
állandó lakásul :: fürdőszobával
ellátott 3-szobás, esetleg 4-szobás

lakást keres.

Ajánlatok a kiadóhivatalhoz.

Jó házból való leány

fogtechnikus- tanulónak

azonnal felvétetik.

Cím a
kiadó-
hiva-
talban

Szükségem van

megnyitandó üzletem részére még
egy jó állapotban levő nemzeti
pénzszekrényre. Ajánlatok e lap
kiadóhivatalába kéretnek «Biztos
ellenőrzés» jelige alatt.

„FOTÓ”
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN - KICSINYBEN.

:: Kérjen időszaki értesítőt! ::
Amatőr-munkát szakszerűen végez!

VISZKETEGSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a
barna zsír. Kis tégely K 1.60,
nagy tégely K 3.—,
családi adag K 9.—, utasítással rendelhető
dr. Flesch E. «Korona»-gyógyszertárból, Győr.

HIRDESSÜNK
AZ EPERJESI LAPOKBAN!

Előfizetési
Égész évre . . .
Félévre . . .
Negyedévre . . .
Hirdetési díj: E
petítor egyszer
15 l. Közleménye

:: A
hadiem

pompás, szí
kozni kezd.
termei telve
hadiemlékkel
műremekkel.
A sárosi
ládái, sekreté
családi képe
érő ötvösmun
mind előkerü

S a szere
geti azokat
palota termei
vallásának fő
méltó helye
sok emléknek

Valami kü
nikus érzés s
gyönyörűség,
egy fáradhatla
lelkű asszony
géd keze érin
monizálódnak

A kép mi
sebb lesz.

Szinte ké
a sok kincse
ták ide.

A szeretet
hete indult m
rendezését ille
seink sírjainak
máris együtt v
nek nagysága
a püspöki palo
az ifjúsági raja
rendezéség ne
méltó helyet.

A közönség
fosztva az ifjús
nek élvezetét
nagyobb keret
kiállítás is.

Próbáljuk is
Nem, — m

MA V

